

Methotrexaat (Ledertrexate) bij reumatische aandoeningen

In overleg met uw reumatoloog is besloten dat u methotrexaat gaat gebruiken als behandeling van uw reumatische aandoening. Om dit medicijn goed te kunnen gebruiken, is het belangrijk dat u er een aantal dingen over weet.

Hoe werkt methotrexaat?

De oorzaak van reumatische aandoeningen is niet met medicijnen weg te nemen. Wel zijn er medicijnen die deze aandoeningen rustiger kunnen maken. Wanneer u deze medicijnen enige tijd gebruikt, kunnen klachten als pijn, stijfheid en zwelling van de gewrichten afnemen. Methotrexaat is zo'n medicijn. Het kan tot 3 maanden duren voordat dit medicijn optimaal werkt. Vaak moet naar de juiste dosering worden gezocht.

Als u al pijnstillers gebruikt, kunt u deze blijven gebruiken. Wanneer methotrexaat bij u een gunstig effect heeft, kunt u het jarenlang blijven gebruiken. Helaas heeft het niet bij iedereen een gunstig effect. Werkt het bij u niet, of hebt u te veel last van bijwerkingen, dan kan uw reumatoloog besluiten het gebruik van methotrexaat te stoppen.

Gebruik

Methotrexaat kan in combinatie met veel geneesmiddelen gebruikt worden. In tegenstelling tot wat vaak in de bijsluiter staat of wat u bij de apotheek wordt verteld, kunt u methotrexaat wel gebruiken samen met NSAID's of COX-2 remmers (ontstekings-remmende pijnstillers). U kunt methotrexaat niet gebruiken in combinatie met sommige antibiotica. Er zijn enkele geneesmiddelen die de werking van methotrexaat beïnvloeden. Vertel daarom altijd aan uw huisarts, specialist, tandarts en de trombosedienst welke geneesmiddelen u gebruikt.

Methotrexaat is een geneesmiddel in de vorm van tabletten van 2,5 mg en van 10 mg en kan ook via een injectie toegediend worden.

Methotrexaat kan bijwerkingen geven. Om de kans hierop te verkleinen, gebruikt u de tabletten maar één dag per week in één keer, of verspreid over de dag maar wel binnen 24 uur. Uw reumatoloog vertelt u hoeveel tabletten u per keer moet innemen.

Methotrexaat wordt altijd gecombineerd met foliumzuur. Dit foliumzuur verkleint de kans op bijwerkingen. De reumatoloog schrijft u dit voor en legt u uit wanneer u dit moet innemen.

Slik de tabletten direct tijdens de maaltijd door, elke week op dezelfde dag en op ongeveer het zelfde tijdstip. U kunt de tabletten doorslikken met voedsel of water. Drink of eet geen melkproducten 2 uur voor het innemen van de tabletten tot 1 uur erna. Melkproducten zorgen ervoor dat het medicijn minder goed helpt. Het is belangrijk dat u ze niet breekt of kauwt, maar heel doorslikt. Als u in de loop van de dag dat u gewoonlijk methotrexaat slikt, ontdekt dat u vergeten bent de tabletten in te nemen, neem ze dan nog dezelfde dag of uiterlijk de volgende

dag in. Ontdekt u het pas later in de week, sla dan uw tabletten voor die week over. Op de gebruikelijke 'slikdag' van de daaropvolgende week neemt u de normale hoeveelheid tabletten in.

Bijwerkingen

In de bijsluiter van de apotheek staan alle bijwerkingen van methotrexaat vermeld die ooit zijn voorgekomen. De meest voorkomende zijn:

- Maag- en darmklachten zoals een vol gevoel, misselijkheid, braken of diarree.
- Huiduitslag, haaruitval, hoofdpijn.
- Ontstekingen in het slijmvlies van de mond, zoals pijnlijke plekjes.
- Erge keelpijn in combinatie met koorts, regelmatig een bloedneus oplopen en snel blauwe plekken krijgen (allemaal tekenen van een stoornis in de bloedaanmaak).

In sommige gevallen:

- iets grotere vatbaarheid voor infecties zoals griep, bronchitis, long- of blaasontsteking, gordelroos.
- Stoornissen in de werking van de lever. Hier merkt u niets van, maar dit kan aangetoond worden bij bloedonderzoek.
- Kortademigheid of veel hoesten. Dit kan wijzen op een longafwijking door de methotrexaat.

Neem direct contact op met uw reumatoloog of huisarts bij:

- ontstekingen van het mondslijmvlies;
- kortademigheid of veel hoesten;
- erge keelpijn in combinatie met koorts;
- herhaaldelijke bloedneuzen;
- snel blauwe plekken krijgen.

Wanneer u veel last hebt van bijwerkingen, overleg dan met uw reumatoloog of u beter kunt stoppen met het gebruik van methotrexaat. Noteer dan wel op welke dag u bent gestopt en waarom. Soms kunnen de tabletten worden vervangen door een injectie, met minder bijwerkingen.

Controles

Om eventuele stoornissen in de werking van de lever en in de aanmaak van het bloed in een vroeg stadium te ontdekken, zal uw reumatoloog regelmatig uw bloed laten onderzoeken. Dit gebeurt de eerste periode meestal elke 2 weken. Hierna vinden de controles minder vaak plaats. De uitslag van de onderzoeken is na enkele dagen bij uw reumatoloog bekend. U hoeft zelf niet te bellen of langs te komen voor de uitslag. Uw reumatoloog neemt contact op met u als de uitslag van de onderzoeken afwijkend is.

Het effect op vruchtbaarheid, zwangerschap en borstvoeding

Voor zover tot op heden bekend is, heeft methotrexaat waarschijnlijk geen ongunstige invloed op de vruchtbaarheid van mannen en vrouwen. Het is belangrijk om uw reumatoloog te informeren als u een zwangerschap overweegt of al zwanger bent. Methotrexaat kan afwijkingen bij het ongeboren kind veroorzaken en de kans op een miskraam vergroten. Daarom wordt het gebruik van methotrexaat tijdens de zwangerschap afgeraden.

Bij een zwangerschapswens moet de methotrexaat minimaal 3 maanden gestaakt zijn. Dit geldt ook voor mannen die methotrexaat gebruiken. Minimaal 3 maanden voor de beoogde zwangerschap van hun vrouw moet de inname van methotrexaat gestaakt zijn. Het is dus belangrijk om tijdens deze periode en tijdens het gebruik van methotrexaat een betrouwbaar anticonceptiemiddel te gebruiken. U mag methotrexaat ook niet gebruiken als u borstvoeding

Patiënteninformatie

geeft. Het is namelijk nog niet bekend of methotrexaat risico's voor het kind heeft. Overleg de situatie altijd met uw reumatoloog.

Aanvullende informatie

- Wees voorzichtig met alcoholgebruik. In combinatie met methotrexaat is de kans groter dat u stoornissen in de werking van de lever krijgt. Neem daarom niet meer dan 1 alcoholconsumptie per dag.
- Bewaar geneesmiddelen altijd zó, dat kinderen er niet bij kunnen.
- De apotheek neemt de medicijnen niet meer in, maar verwijst u naar het milieupark.

Contact

Als u nog vragen hebt, neem dan gerust contact op met uw reumatoloog. U kunt hiervoor het beste een (telefonische) afspraak maken via de polikliniek Interne Geneeskunde/Reumatologie. Het telefoonnummer is: 043-387 58 23.

Website

- www.mumc.nl

Odin 032451 / uitgave: augustus 2014

Bezoekadres
P. Debyelaan 25
6229 HX Maastricht

Postadres
Postbus 5800
6202 AZ Maastricht

Algemeen telefoonnummer
043-387 65 43
www.mumc.nl